

ABE-1114 Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December – 2016

**Sociology : CC-101
(Introduction to Sociology)**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખાં છે.

- ૧ સામાજશાસ્ત્રનો અર્થ સમજાવી, તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ સામાજશાસ્ત્ર એક સામાજિક વિજ્ઞાન છે. આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૨ સામાજિક જૂથનાં પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ વ્યક્તિમતાનો અર્થ આપી, તેની ખાસિયતો વર્ણવો. ૧૪
- ૩ સામાજિક દરજ્જાનો અર્થ આપી, સામાજિક દરજ્જા અને ભૂમિકા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ સામાજિક ધોરણોનો અર્થ આપી, તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
- ૪ સામાજિક સ્તર રચનાનાં સ્વરૂપ તરીકે વર્ગની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૪ સામાજિક ગતિશીલતા ઉપર અસર કરનારાં પરિબલો સમજાવો. ૧૪

ABE-1114]

1

[Contd...

પ એક-લે વાક્યોમાં જવાબ આપો. (ગમે તે સાત) ૧૪

(૧) પ્લેટોએ કયા ગ્રંથમાં સમાજની એકતા વિશેનાં વિચારો રજૂ કર્યા છે ?

(૨) બુદ્ધિવાદની ચિંતન ધારા કોણે વિકસાવી ?

(૩) વિજ્ઞાન એટલે શું ?

(૪) સમાજ એટલે શું ?

(૫) સમુદાયનાં લક્ષણો જણાવો.

(૬) મોડલ પર્સનાલિટીનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?

(૭) ભૂમિકા એટલે શું ?

(૮) સંસ્કૃતિ એટલે શું ?

(૯) અનીપચારિક ધોરણો જણાવો.

(૧૦) સામાજિક સ્તરીકરણ એ આંતરક્રિયાનું સર્જન તરીકે કોણે કહ્યું છે ?

(૧૧) ગિલ્બી ગતિશીલતા એટલે શું ?

(૧૨) ચીનનાં લોકો કઈ પ્રજાતિત્વના છે ?

ABE-1119 Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2016

Hindi : CC - 102

(Adhunik Hindi Kahani)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ ससंदर्भ व्याख्या कीजिए :

(अ) 'क्यों बाबू साहब, आज रानी पन्ना का नाम सुनकर आपकी १४ आँखों में आँसू क्यों आ गये ?'

अथवा

(अ) "हाकिम भी बेगार लेता है, तो थोड़ी बहुत मजूरी देता है । १४ यह उनसे भी बड़ गये, उस पर धर्मात्मा बनते है ।"

(आ) "मुझे जाकर इनसे पूछने दो कि क्या इसीलिए महात्मा १४ गाँधीने उन्हें आजादी दिलाइ थी कि ये आजादी के साथ इस तरह सलूक करे ?"

अथवा

(आ) "अरे, नरेन्द्र, बाबूजी की चारपाई कमरे से निकाल दे । १४ उसमें चलने तक की जगह नहीं है ।"

२ सफल प्रेम कहानी के रूप में 'तीसरी कसम' कहानी की समीक्षा १४ कीजिए ।

अथवा

२ "परमात्मा का कुत्ता' कहानी में हमारे देश में फैले हुए भ्रष्टाचार १४ पर तीखा व्यंग्य किया गया है ।" - समझाइए ।

ABE-1119]

1

[Contd...

- ३ 'वापसी' कहानी के आधार पर गजाधर बाबू का चरित्रांकन १४
कीजिए ।
- अथवा
- ३ 'सद्गति' कहानी में दलित जीवन की करुण दशा का वर्णन १४
किया गया है । - सिद्ध कीजिए ।
- ४ टिप्पणीयाँ लिखिए : १४
- (अ) नन्हकूसिंह अथवा 'प्रायश्चित्त' कहानी का शीर्षक
- (अ) 'खिलौने' कहानी का संदेश अथवा 'दिल्ली में एक मौत' कहानी
का कथ्य ।
- ५ निम्नलिखित में से किन्हीं सात प्रश्नों के संक्षेप में उत्तर दीजिए । १४
- (१) दुःखी पं. घासीराम के घर क्यों जाता है ?
- (२) पं. घासीराम दुःखी को क्या काम सौंपते हैं ?
- (३) कजरी बिल्ली की मौत कैसे हुई थी ?
- (४) हिराबाई किस कंपनी में काम करती है ?
- (५) अतुल भवानी, सरदारजी, मिसेज वासवाणी - ये पात्र किस
कहानी के हैं ?
- (६) गजाधर बाबू का अपने ही घर में नौकर गनेशी की याद
क्यों आ गई ?
- (७) 'खिलौने' कहानी के लेखक का नाम बतलाइए ।
- (८) गजाधर बाबू के कितने बेटे और बेटियाँ है ?
- (९) दुखी की मौत कैसे हुई ?
- (१०) पं. परमसुख पूजा के लिए क्या क्या सामान मँगवाते हैं ?
- (११) यशपाल लिखित किन्हीं दो उपन्यासों का नाम बतलाइए ।
- (१२) 'बारह सौ छब्बीस बटा सात' कौन है ? वह सरकारी कार्यालय
में क्यों चिल्लाता है ?

ABE-1135 Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2016

History : CE - 101

(પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ)
(પ્રાગૈતિહાસિક યુગથી ઈ.સ. પૂર્વે ૩૭૭ સદી સુધી)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધાજ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

૧	પ્રાચીન ભારતનાં ઇતિહાસ જાણવાનાં સાહિત્યિક સાધનોની ચર્ચા કરો.	૧૪
	અથવા	
૧	હિન્દની મુસાફરી દરમ્યાન વિદેશી મુસાફરોનું વર્ણન કરો.	૧૪
૨	હડપ્પન સંસ્કૃતિ દરમ્યાનનું નગરઆયોજન ચર્ચો.	૧૪
	અથવા	
૨	સિન્ધુ સંસ્કૃતિ દરમ્યાનનું સામાજિક જીવન ચર્ચો.	૧૪
૩	વૈદિક સમયનાં સામાજિક જીવનનો ખ્યાલ આપો.	૧૪
	અથવા	
૩	વેદકાલીન સમયનાં ધાર્મિક જીવનનો ખ્યાલ આપો.	૧૪

૪ એક સમાજ સુધારક તરીકે ગૌતમ બુદ્ધનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૪ સમાજ સુધારક તરીકે મહાવીર સ્વામીનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૫ નીચેનાં પ્રશ્નોનાં એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (ગમે તે સાત) ૧૪

- (૧) પુરાણો કેટલાં છે ? તેની રચના કયા હેતુથી કરાઈ ?
- (૨) અર્થશાસ્ત્ર નામનો ગ્રંથ કોણે લખ્યો છે ?
- (૩) સિન્ધુ તથા સુમેરિયન સભ્યતામાં કઈ સામ્યતા છે ?
- (૪) પ્રાગૈતિહાસિક કાળમાં ભારતમાં કઈ જાતિઓ વસતી હતી ?
- (૫) કયા યુગમાં અગ્નિની શોધ થઈ ?
- (૬) ઋગ્વેદમાં કઈ બાબતો નિરૂપાયેલી છે ?
- (૭) સ્વસ્તિકનું ચિહ્ન કયાં જોવા મળે છે ?
- (૮) મહાવીર સ્વામીનો જન્મ કયા અને ક્યારે થયો હતો ?
- (૯) કયા વંશનાં રાજાઓએ જૈનધર્મને રાજ્યાશ્રય આપ્યો ?
- (૧૦) જૈન ધર્મનાં ૧૬માં તીર્થંકર કોણ છે ?
- (૧૧) વૈદિક સાહત્યનાં કેટલાં ચિત્રાગો છે ? કયા કયા ?
- (૧૨) પ્રાચીન ભારતમાં કઈ-કઈ વિદ્યાપીઠો હતી ?

ABE-1122 Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December – 2016

History - CC-102

(આધુનિક વિશ્વનો ઇતિહાસ : નવજાગૃતિથી અમેરિકન સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધ સુધી)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જન્મણી બાજુના અંકો ગુણભાર દર્શાવે છે. પ્રત્યેકના ગુણ સરખા છે.

- ૧ નવજાગૃતિ એટલે શું ? અર્થ આપી, તેને ઉદ્ભાવનારાં પરિબળો ૧૪
યર્થો. અથવા
- ૧ ધર્મ સુધારણાનાં પરિણામોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૨ ભૌગોલિક શોધખોળોનાં કારણો સવિસ્તાર દર્શાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ એક ભૌગોલિક સંશોધક તરીકે કોલંબસની ભૂમિકા તપાસો. ૧૪
- ૩ ઈ.સ. ૧૬૮૮ની ઈંગ્લેન્ડની રક્તવિહીન ક્રાંતિનાં કારણો વર્ણવો. ૧૪
અથવા
- ૩ ઈ.સ. ૧૬૮૮ની ઈંગ્લેન્ડની રક્તવિહીન ક્રાંતિનાં પરિણામો દર્શાવો. ૧૪
- ૪ ઈ.સ. ૧૭૭૬ના અમેરિકન સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધનાં પરિબળો તપાસો. ૧૪
અથવા
- ૪ અમેરિકન સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધના પરિણામો જણાવી, જ્યોર્જ વોશિંગ્ટનની ૧૪
ભૂમિકા ટૂંકમાં જણાવો.

ABE-1122]

1

[Contd...

પ ગમે તે સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) નવજાગૃતિનું જન્મસ્થળ કયું છે ? - શા માટે ?
- (૨) મધ્યયુગનું મહાકાવ્ય 'રિવાઈન કોમેડી' કોની રચના છે.
- (૩) મેક્રીયાવેલીની બે પ્રસિદ્ધિ કૃતિઓનાં નામ જણાવો.
- (૪) વેટ્ટાઈને કેવો પિતા કહેવામાં આવે છે ?
- (૫) પિઝારો કોણ હતો ? તેને શા માટે યાદ કરવામાં આવે છે ?
- (૬) માર્કોપોલોનું યાદગાર પુસ્તક કયું હતું ?
- (૭) ભૌગોલિક શોધખોળોના સમય દરમિયાન કઈ બે પ્રાચીન સંસ્કૃતિઓનો નાશ થયો ?
- (૮) ટોરીપક્ષ ઈંગ્લેન્ડની સંસદમાં બહુમતપક્ષ તરીકે આવ્યો ત્યારે કોનું શાસન હતું ?
- (૯) હક્કના ખરડાના પૂર્વાર્ધ ભાગમાં શું છે ?
- (૧૦) સ્વાતંત્ર્ય વિગ્રહ પહેલાં અમેરિકા ઉપર કોનું શાસન હતું ?
- (૧૧) સપ્તવાર્ષિક યુદ્ધો કોની કોની વચ્ચે લડાયેલાં ?
- (૧૨) ઈંગ્લેન્ડ છોડી અમેરિકા આવી વસેલા ૧૦૦ જેટલા સાહસિકોએ કયા જહાજમાં યાત્રા કરી હતી ?

ABE-1169 Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. I) Examination

November / December – 2016

EO-105 : Elementary Economics - I

Time : 3 Hours]

[Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નનાં ગુણ દર્શાવે છે.

૧ અર્થશાસ્ત્રની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ આપી કોઈ પણ એક વ્યાખ્યા ૧૪

વિગતે સમજાવો.

અથવા

૧ માંગનો અર્થ જણાવી, વ્યક્તિની માંગ અને બજારમાંગની અનુસૂચિ દ્વારા સમજૂતી આપો.

૨ તુષ્ટિગુણનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો અને પ્રકારો વિગતે ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૨ નીચે જણાવેલ ઉત્પાદનનાં સાધનો અર્થ અને લક્ષણો જણાવો.

(૧) શ્રમ (૨) મૂડી

૩ નાણાંનો અર્થ જણાવી, નાણાંના કાર્યો વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

ABE-1169]

1

[Contd...

- ૩ શ્રમ વિભાજનનો અર્થ આપી, તેના ફાયદાઓ સમજાવો.
- ૪ કુળાવાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેના પ્રકારો અને તેની આર્થિક અસરો જણાવો. ૧૪

અથવા

- ૪ નિયોજકનો અર્થ જણાવી, સફળ નિયોજકના કાર્યો જણાવો.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાતનાં ટૂંકમાં જવાબ લખો. ૧૪
- (૧) ગ્રેશામનો નિયમ જણાવો.
 - (૨) જાહેરવસ્તુ અને ખાનગીવસ્તુ એટલે શું ?
 - (૩) માંગ અને ઈચ્છા વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
 - (૪) ઉત્પાદન એટલે શું ?
 - (૫) નાણાંનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (૬) કુળાવાના કારણો જણાવો.
 - (૭) શ્રમવિભાજનના પ્રકાર જણાવો.
 - (૮) વૈકલ્પિક ઉપયોગવાળા સાધનો જણાવો.
 - (૯) ભૂમિ એટલે શું ? તેના લક્ષણો જણાવો.
 - (૧૦) સંખ્યાવાચક અને ક્રમવાચક તુલ્યિગુણ વિશ્લેષણ એટલે શું ?
 - (૧૧) અર્થશાસ્ત્રના પિતા કોને કહેવામાં આવે છે ? અને તેણે કયું પુસ્તક લખેલ છે.
 - (૧૨) ક્રિમત અને મૂલ્ય વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

ABE-1141

Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2016

Sociology : CE - 101

(Introduction to Sociology)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી, તેનું વિષય વસ્તું જણાવો. ૧૪

અથવા

૧ સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ? તેની જુદી-જુદી શાખાઓ જણાવો.

૨ સમાજની વ્યાખ્યા આપી, માનવ સમાજના વિશિષ્ટ લક્ષણો જણાવો. ૧૪

અથવા

૨ પ્રાથમિક જૂથનો અર્થઆપી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

૩ સંસ્કૃતિનો અર્થ આપી, સંસ્કૃતિના તત્વો જણાવો. ૧૪

અથવા

૩ સામાજિક દરજ્જો એટલે શું ? દરજ્જાના પ્રકાર જણાવો.

૪ સામાજિક ગતિશીલતાનો અર્થ આપી, તેના પ્રકાર સમજાવો. ૧૪

અથવા

ABE-1141]

1

[Contd...

સામાજિક સ્તરી કરણનો અર્થ આપી, તેના સ્વરૂપ તરીકે શાંતિ-સ્તરીકરણની ચર્ચા કરો.

ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે સાત)

- (૧) સામાજશાસ્ત્રનું નામાભિધાન કોણે અને કયારે કર્યું ?
- (૨) સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું ?
- (૩) સમુદાયના ચાર લક્ષણો જણાવો.
- (૪) સામાજશાસ્ત્રનું મહત્વ સમજાવતાં ચાર મુદ્દા જણાવો.
- (૫) સામાજિક જૂથના પ્રકાર જણાવો.
- (૬) માનવ સમાજના ચાર લક્ષણો જણાવો.
- (૭) અર્પિત દરજ્જો એટલે શું ?
- (૮) સામાજિક ધોરણોના ચાર લક્ષણો જણાવો.
- (૯) સંસ્કૃતિના ચાર તત્ત્વો જણાવો.
- (૧૦) સામાજિક સ્તરીકરણના સ્વરૂપો જણાવો.
- (૧૧) ગતિશીલતા ઉપર અસર કરતા પરિબળો જણાવો.
- (૧૨) લિંગ-સ્તરીકરણ એટલે શું ?

ABE-1125 Seat No. _____
B. A. (Sem. I) Examination
November / December – 2016
Sociology : CC-102
(Indian Social Structure)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ગ્રામ સમુદાયનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ અનુસૂચિત જનજાતિ એટલે શું ? તેના લક્ષણો જણાવો. ૧૪
- ૨ જ્ઞાતિનો અર્થ આપી, તેના પરંપરાગત લક્ષણો જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ જ્ઞાતિ સંઘર્ષની સમસ્યાનો ખ્યાલ આપી, તેના કારણોની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૩ લગ્નના પ્રકાર જણાવી બહુસાથી લગ્ન પ્રથાની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ જીવનસાથી પસંદગીના ધોરણોના પ્રકાર જણાવી, બર્લિલગ્નની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૪ સામાજિક કાનૂનીકરણ એટલે શું ? સામાજિક કાયદાની મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૪
- ૪ અસ્પૃશ્યતા નિવારણ ધારો-૧૯૭૬ની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૪

ABE-1125]

1

[Contd...

- (૧) બહુમુખી સમાજ એટલે શું ?
- (૨) ભારતમાં અંદાજિત કેટલી જ્ઞાતિઓ છે ?
- (૩) નગર સમુદાય એટલે શું ?
- (૪) પ્રભાવી જ્ઞાતિ એટલે શું ?
- (૫) જજ્ઞાની પ્રથા એટલે શું ?
- (૬) અસ્પૃશ્યતાની સમસ્યાનો ખ્યાલ આપો.
- (૭) એકસાથી લગ્ન પ્રથા એટલે શું ?
- (૮) અંતર્લગ્ન એટલે શું ?
- (૯) લેસ્બિયન રીલેશનશીપ એટલે શું ?
- (૧૦) ભારતમાં સામાજિક કાનૂની કારણોનો પ્રારંભ ક્યારે થયો ?
- (૧૧) સ્પેશિયલ, મેરેજ એક્ટ-૧૯૫૪ની લગ્નની કાયદેસરતા માટેની શરતો જણાવો.
- (૧૨) છૂટાછેડા એટલે શું ?